

सप्तपादकीय

छठपर्वमा

सावधानी अपनाऔ रोक न लगाऔ

विश्व भरी नै फैलएको कोरोना भाइरसको कारण नेपालमा पनि कोरोनावाट बचका लागि सभा, सम्मेलन, उत्सव, भिडभाड गर्न सरकारले रोक लगाएको छ । तर पनि केही समय यता सरकारको निर्णयलाई बेवास्ता गर्दै प्रमुख नेताहरु नै सभा, सम्मेलन, उद्घाटन लगायतका कार्यक्रममा सहभागी भई रहेको अवस्थालाई हेर्दै नेपाली जनता पनि कार्यक्रमा भिडभाड गर्न थालेका छन् । सामाजिक दुरी, मास्कको प्रयोग गरी आ-आफ्नो कार्यगर्दै आएको छ । कोरोना संक्रमणलाई मध्यनजर गर्दै छठपर्व मनाउन जिल्ला प्रशासन कार्यालय रोक लगाउने निर्णय गरेपछि छठपर्वमा आस्था राख्ने भक्त जनहरुले त्यसको विरोध जनाउँदै रोक लगाउनुको सट्टा सहजीकरण गरी दिन प्रशासनसंग माग गरेको अवस्था छ । सबभन्दा ठूलो धर्म भनेकै विश्वास हो हिन्दु मुस्लिम दवै मिलेर मनाउने पर्वको रूपमा चिनिने छठपर्वलाई रोक्नु भनेको आस्था र विश्वासमाथि खेलवाड हुने छ ।

छठपर्व नै यस्तो पर्व हो जसले उदाउँदो र अस्ताउँदो सुर्यलाई अर्घ दिई मनाउने गरिन्छ । अहिलेको कलचुरामा उदाउँदो लाई मात्र प्रार्थामकता दिने अस्ताउँदोलाई कसैले पनि विश्वास नगर्ने समयमा छठपर्वले नयाँ सन्देश दिएको हुन्छ । उदाउँदोलाई मात्र होइन अस्ताउँदोलाई पनि उतिकै प्रार्थामकताका साथ राख्नु पर्छ । छठपर्व निष्ठापूर्वक मनाउने महान चाडपर्व हो । छठपर्व मनाउने मुख्य उद्देश्य नै परिवारआ आर्षपुत्र विघ्न-बाधा, रोग-व्यादीलाई नश गर्न पर्वहरु मनाउने गरिन्छ । परिवारमा सुख-आतिथ्य छुट्टोस भनेर छठपर्व मनाउने गरिन्छ । त्यसले प्रशासनले भक्तलुहरुलाई समाजिक दुरी कायम गराउँदै कोरोनावाट बच्न हरेक सावधानी अपनाउनलाई प्रशासनले सहजीकरण गरिदिनु पर्छ छठपर्वमा रोक लगाउनु हुदैन । खासगरी नेपाल भारतमा धार्मिक सांस्कृतिक र देवी देवतामा विश्वास राख्ने देश भएकोले प्रशासनले धार्मिक आस्था माथि प्रहार गर्नु उचित हुँदै छठपर्व मनाउनका लागि नदी र तलावमा समाजिक दुरी कायम गरी एक एकको पुजामा समावेश नभई आ-आफ्नो परिवारका बीच छठपर्व मनाउन दिनु पर्छ । कोरोना कहर चलिरहेको बेला प्रशासन भन्दा पनि छठपर्व गर्ने ब्रतालुहरु र छठपर्वमा सहभागीता जनाउने आम नागरिकले पनि संयमता र समाजिक दुरी लगायतका कोरोनावाट बच्न सावधानी अपनाएर मात्र छठपर्व मनाउनु वैश्व हुन्छ । जोसमा होस गुमाउनु हुदैन अन्यथा त्यसको परिणाम आफू लगायत समाजका अन्य व्यक्तिहरुलाई समेत भोग्नु पर्ने हुन्छ । तसर्थ सावधानीका साथ छठपर्व मनाउन सम्पूर्ण स्वदेश तथा विदेशमा रहेको दाजु भाई दिदी बहिनीहरुमा छठपर्वको हार्दिक मंगलमय शुभकामना ।

साप्ताहिक राशिफल

- मेघ (बु, च, चो, ला, लि, लु, ले, लो, अ): तपाईंका विरोधीहरु परास्त हुनुका साथै मान सम्मान समेत मिल्ने योग रहेको छ । युवकयुवतीहरुका लागि नयाँ जीवन साथी मिले छ ।
वृष (इ, उ, ए, ओ, वा, वि, वु, वे, वी): आर्थिक पक्ष राम्रो रहेकाले व्यापार व्यवसायीवाट राम्रै लाभ मिल्ने तथा पारिवारिक सुख भ्रमणको योग समेत रहेको छ ।
मिथुन (क, कि, कु, कु, छ, छ, के, को, हे): आफन्त जनसंग बटपट मनमुटाउ गराउने योग छ । दाम्पत्य तथा प्रेमको विषयमा सामान्य अप्ठ्यारो हुने योग छ ।
कर्कट (हि, हु, हे, हो, डा, डि, डु, डे, डो): मनमा अनावश्यक तर्ककृतकले डेरा जमाउने योग देखिन्छ । गरेको काम अरुले काट्न सक्ने देखिएकाले विचार पु-याएर काम गर्नु होला ।
सिंह (मा, मि, मु, मे, मो, टा, टि, टो): विशासी रंगका लागि पढाईमा गहिरा लगाव हुनुका साथै वैदिक क्रियाकलापमा सहभागी गराउने योग छ ।
कन्या (टो, प, पी, पु, ष, ङ, ऐ, ओ): शारीरिक अवस्थताका साथै आलस्य बढ्ने योग रहेको छ । नाना तरहका अनावश्यक विषयले मानसिक तनाव उत्पन्न गराउने देखिन्छ ।
तुला (रा, री, रू, रे, रो, ता, ती, तु, ते): पारिवारिक चिन्ताले सताउने योग रहेको छ । भने उत्तरार्द्धमा सामान्य वादविवादमा पर्ने सम्भावना रहेको छ ।
वृश्चिक (तो, ना, नि, नु, ने, नो, ग, पि, मु): आर्थिक पक्ष सबल रहेको छ । आत्मबल तथा पराक्रम बढेर जानाले प्रशस्त कार्य सम्पादन गर्ने क्षमता बढ्ने छ ।
धनु (यो, भा, भी, भू, भु, फा, ड, भे): मेवा मिष्ठान्तका परिकार प्राप्त हुने बेला छ । कृषि तथा कृषिजन्य व्यवसायमा लाभ हुने छ ।
मकर (भो, जा, जी, जे, खे, खि, खे, गी, गी): महिनाको पूर्वार्धमा मित्रसहयोग, प्रनागमन तथा मनोरञ्जनको अवसर मिल्ने छ । भने उत्तरार्धमा मान हानि तथा अपमान आउनसक्ने छ ।
कृम्भ (गु, गे, गौ, सा, सी, सु, से, सो, ड): सामाजिक कार्यमा सहभागी हुनुका साथै भोजनभतेरमा तथा रमाइलो यात्राको सुर्ण अवसर मिल्ने योग रहेको छ ।
मीन (वी, डु, थ, थ, डे, वे, ज, जी): शत्रुहरुको शिर नहुरिनेछ । भने वाद विवादमा विजय मिल्ने योग रहेको छ । पेट, आँखा तथा सामान्य शारीरिक अवस्थता देखापर्नेछ ।

दलीय भागवण्डा र अस्तव्यस्त विश्वविद्यालय

सञ्जय काकी

'युनिभर्सिटी अफ बोलेरोना' विश्वकै पहिलो विश्वविद्यालय हो । सन् १०८८ मा इटालीमा यो विश्वविद्यालयको स्थापना भएको हो । यस्तै अक्सफोर्ड युनिभर्सिटी, पेरिस विश्वविद्यालय, क्याम्ब्रिज विश्वको पुरानो विश्वविद्यालयमा पर्छन् । नेपालमा हाल ११ वटा विश्वविद्यालयहरु छन् । त्रिभुवन विश्वविद्यालय, कीर्तिपुर (२०१६), नेपाल संस्कृत विश्वविद्यालय दाङ (२०४३), काठमाडौं विश्वविद्यालय धुलिखेल (२०४८), पूर्वाञ्चल विश्वविद्यालय विराटनगर (२०५१), पोखरा विश्वविद्यालय (२०५४), लुम्बिनी बौद्ध विश्वविद्यालय (२०६१), कृषि तथा वनविज्ञान विश्वविद्यालय चितवन (वि.सं. २०६७), मध्यपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय सुर्खेत (२०६७), सुदूरपश्चिमाञ्चल विश्वविद्यालय महेन्द्रनगर (२०६७), नेपाल खुला विश्वविद्यालय (२०७३), राजर्षी जनक विश्वविद्यालय (२०७४) रहे पनि हाम्रो विश्वविद्यालयको त्यति लामो इतिहास छैन । वि.सं. २०१६ असारमा स्थापना भएको त्रिभुवन विश्वविद्यालय नेपालको सबैभन्दा ठूलो र पुरानो विश्वविद्यालय हो । यसअन्तर्गत विभिन्न विषयको स्नातक, स्नातकोत्तर, एम.फिल र पीएचडी तहसम्मका शैक्षिक कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा रहेका छन् । त्रि.वि. ऐन २०४९ अनुसार यसको मुख्य उद्देश्य नेपालको सर्वांगीण विकासको लागि आवश्यक दक्ष जनशक्ति उत्पादन गर्नु हो । स्तरयुक्त शिक्षा प्रदान गर्नु, उच्च शिक्षा हासिल गर्ने विद्यार्थीलाई प्रमाणपत्र प्रदान गर्नु र विभिन्न विषयमा अनुसन्धान गराउनु हो । त्रिभुवन विश्वविद्यालयको उद्देश्य पुरा गर्नेको निमित्त पनपाउन र अनुसन्धान कार्यमा जोड दिनुपर्छ । विभिन्न विषयको प्राज्ञिक जनशक्ति उत्पादन गरिने थलोको रूपमा विश्वविद्यालयलाई चिनाउनुपर्छ । त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा उच्च शिक्षासम्बन्धी शैक्षिक कार्यक्रमहरु, अनुसन्धान तथा प्राज्ञिक कार्य सञ्चालन गराउनुको लागि विश्वविद्यालयको सूचना शाखाको अद्याधिक तथ्याङ्क अनुसार त्रि.वि. अन्तर्गत पाँचवटा अध्ययन संस्थानहरू- कृषि र पशुविज्ञान अध्ययन संस्थान, वनविज्ञान अध्ययन संस्थान, इन्जिनियरिङ अध्ययन

संस्थान, चिकित्साशास्त्र अध्ययन संस्थान, विज्ञान तथा प्रविधि अध्ययन संस्थान छन् । यस्तै चारवटा संकायहरु शिक्षाशास्त्र संकाय, कानून संकाय, व्यवस्थापन संकाय, मानविकि र सामाजिकशास्त्र संकाय रहेका छन् । चारवटा अनुसन्धान केन्द्र, ३८ वटा केन्द्रीय विभाग र ६१ वटा आङ्गिक क्याम्पस तथा १०८४ वटा सम्बन्धनप्राप्त क्याम्पस रहेका छन् । उल्कट हजारमा त्रिवि तर वेरोजगारीको हव विश्व वेव संवेक्षणमा भाग लिँदै आएको त्रिभुवन विश्वविद्यालय वेलायतस्थित 'टाइम्स हाइयर् एजुकेशन' (त्यम्) ले सन् २०२१ को लागि गरेको विश्वविद्यालय संवेक्षणमा विश्व वरीयताको उल्कट हजारभित्र पर्न सफल भयो । करीव १२ देशको १ हजार ५ सय २७ विश्वविद्यालयको सूचीमा त्रिवि एक हजारभित्र परेको हो । यसअघि सन् २०१९ मा पनि त्रिवि उल्कट हजारभित्र परेको थियो । मूलतः शिक्षण, अनुसन्धान, साइटेसन, अन्तर्राष्ट्रिय छाँव र संस्थाको आयलाई सूचकको रूपमा मानेको छ । त्रिविलाई पनि अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको विश्वविद्यालयको रूपमा पर्ने तोकिएको मापदण्डभित्र मूल्याङ्कन गरी यो स्तर निर्धारण गरिएको हो । उल्कट हजारभित्र परे पनि त्रिविमा एएसियाकै राम्रो मानिएको इन्जिनियरिङ, चिकित्साशास्त्र र वन विज्ञानबाहेक अन्य विषयको उत्तीर्ण प्रतिशत निरन्तर घट्दो दरमा छ । त्रिविले परीक्षा प्रणालीमा सुधार गर्न सकेको देखिँदैन । दुई वर्षको कोर्स ४ वर्षमा, छ महिनाको कोर्स ९ महिनामा पनि पुरा नहुने स्थिति बन्दै गएको छ । परीक्षाको नतिजा प्राप्त गर्न एक वर्षभन्दा बढी कुनैपनि, ट्रांसक्रिप्ट वितरणमा ढिलाई, शैक्षिक क्यालेण्डर कार्यान्वयनको अभाव, समय सान्दर्भिक पाठ्यक्रमको बरहस नहुनु लगायतक गतिविधि देखिँदैन । त्रिवि नेतृत्व संवेदनशील भएको देखिँदैन । त्रिविका आशिक प्राध्यापकहरु देशभरका क्याम्पसमा वैदिक थ्रम शोषण भयो भन्दै तलबको लागि आन्दोलनमा

उत्रिए । विद्यार्थीसँग शैक्षिक गतिविधिमा जोडिनुपर्ने प्राध्यापक रोजीरोटिमै अल्मिनु परेको सुन्दा, पढ्दा नयाँ पुस्ताले प्राध्यापक पेशाप्रति कस्तो धारणा बनाउला ! अर्को तर्फ त्रिभुवन विश्वविद्यालयको उत्पादन बजारमा अधिकांश वेरोजगारी भेटिँन्छन् वा रोजगारी पाएकाहरु पनि आफ्नो योग्यता अनुसारको रोजगारी नभेटेकोमा असन्तुष्टि भेटिँन्छन् । को रोनमा महामारी र लकडाउनको कारण शैक्षिक कार्यक्रम र परीक्षा सञ्चालन प्रभावित रहे पनि पढाइकारीले विभिन्न क्याम्पसमा क्याम्पस प्रमुखहरु नियुक्ति गर्न भने भ्याए । नेपालकै ठट्टो विश्वविद्यालय दलीय भागवण्डा र खिचातानीका कारण अस्तव्यस्त बनेको छ । यसमा विश्वविद्यालय भित्रको समस्या, विकृति, प्रशासनिक ढिलासुस्ती र शैक्षिक गतिविधिमा सुधार गर्न सकेमा विश्वविद्यालयको उचाइ थप राम्रो बन्ने छ । त्रिविको नेतृत्वले संस्थाको हरेक निर्णय पारदर्शी, आन्तरिक व्यवस्थापन र दायित्व भुल्ने प्राध्यापक र अर्द्धी कर्मचारीको कारण पनि विश्वविद्यालयको विकासमा हास देखा परेको कुरा नकान सकिन्छ । (सबैलाई भन्ने खोजिएको हैन) यद्यपि त्रिविलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सबल र समृद्ध विश्वविद्यालय बनाउने हो, भने राजनीतिक हस्तक्षेपवाट मुक्त गतिविधिभन्दा बढी राजनीतिक गतिविधिले जरा गाढेको देखिन्छ । विभिन्न अध्ययन संस्थानका डिनहरु, विभागीय प्रमुखहरु, आङ्गिक क्याम्पसका प्रमुखहरु लगायत राजनीतिक भागवण्डाको आधारमा नै नियुक्ति गरिने चलन छ । जुन राजनीतिक दलले सरकार सञ्चालन गर्दछ, सोही दलको इच्छाअनुकूल विश्वविद्यालयजस्तो प्राज्ञिक थलो चल्दछ । प्राज्ञिक ज्ञानमा राजनीतिक भागवण्डाका आधारमा पदाधिकारी नियुक्ति गर्नु योग्य र राम्रालाई भन्दा गुण लगाएको आधार र हाम्रोलाई नियुक्ति र अवसर दिने प्रवृत्तिले विश्वविद्यालयको शान दिँदै गएको छ । विश्वविद्यालय विशुद्ध प्राज्ञिक क्षेत्र हो । त्यसैले विश्वविद्यालयमा आउने पदाधिकारीहरु उपकुलपति, रेक्टर, रजिष्ट्रार राजनीतिक भागवण्डाको आधारमा भन्दा निष्पक्ष प्रतिस्पर्धाको आधारमा नियुक्त हुनुपर्छ ।

प्राज्ञिक क्षेत्रमा अनुभव नभएको र राजनीतिक विचारको आधारमा नियुक्ति भएको क्यैत विश्वविद्यालयको पदाधिकारी हुनु पुर्ण राजनीतिक हस्तक्षेपको शिकारमा छ भन्न सकिन्छ । निश्चित मापदण्ड (पेशागत कार्यक्षमता, योग्यता, विशिष्टता र भावी कार्ययोजना) भएका प्राध्यापकहरु मध्ये खुला प्रतिस्पर्धा नै गराएर उपकुलपति, रेक्टर, रजिष्ट्रार, परीक्षा नियन्त्रक, डिनहरु, विभागीय प्रमुखहरु नियुक्ति गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ । नेपालकै ठूलो विश्वविद्यालय आर्थिक भ्रष्टाचार र प्रशासनिक दृष्टिले धराशयी बन्दै गइरहेको छ । तर सुधान नै जसकनै अवस्थामा भने पुगेको छैन । त्रिवि धराशयी बन्नुको मुख्य भन्नेकै विश्वविद्यालय पदाधिकारिहरुमा राजनीतिक भागवण्डाको आधारमा नियुक्ति हुनु र नेतृत्वमा रहेकै विघ्नकारीन दृष्टिकोण हुने नै हो । प्राध्यापक विद्यार्थी र कर्मचारीले पनि जिम्मेवारी बहन गर्नुपर्छ । अनुशासनीय विद्यार्थी, जिम्मेवारी र दायित्व भुल्ने प्राध्यापक र अर्द्धी कर्मचारीको कारण पनि विश्वविद्यालयको विकासमा हास देखा परेको कुरा नकान सकिन्छ । (सबैलाई भन्ने खोजिएको हैन) यद्यपि त्रिविलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको सबल र समृद्ध विश्वविद्यालय बनाउने हो, भने राजनीतिक हस्तक्षेपवाट मुक्त गतिविधिभन्दा बढी राजनीतिक गतिविधिले जरा गाढेको देखिन्छ । विभिन्न अध्ययन संस्थानका डिनहरु, विभागीय प्रमुखहरु, आङ्गिक क्याम्पसका प्रमुखहरु लगायत राजनीतिक भागवण्डाको आधारमा नै नियुक्ति गरिने चलन छ । जुन राजनीतिक दलले सरकार सञ्चालन गर्दछ, सोही दलको इच्छाअनुकूल विश्वविद्यालयजस्तो प्राज्ञिक थलो चल्दछ । प्राज्ञिक ज्ञानमा राजनीतिक भागवण्डाका आधारमा पदाधिकारी नियुक्ति गर्नु योग्य र राम्रालाई भन्दा गुण लगाएको आधार र हाम्रोलाई नियुक्ति र अवसर दिने प्रवृत्तिले विश्वविद्यालयको शान दिँदै गएको छ । विश्वविद्यालय विशुद्ध प्राज्ञिक क्षेत्र हो । त्यसैले विश्वविद्यालयमा आउने पदाधिकारीहरु उपकुलपति, रेक्टर, रजिष्ट्रार राजनीतिक भागवण्डाको आधारमा भन्दा निष्पक्ष प्रतिस्पर्धाको आधारमा नियुक्त हुनुपर्छ ।

वाक्का अन्तिम पेजमा...

केही महत्व पूर्ण टेलिफोन नम्बरहरु
दुताकल: बिराटनगर वास्पागढ ४२००००, इटहरी वास्पागढ ५८०१०१, धरान वास्पागढ ५२०१९९, इनरुवा वास्पागढ ५६०१०१, दुताक वास्पागढ ०२३-५८०१०१, मकपुर वास्पागढ ०२३-५२१०१०१
अस्पताल: कोशी ज.अ.इ.म.र.जे.सी ५२४२३४, रंगेली अस्पताल ५८००४८, अर्खा अस्पताल ५२३७०६, सुरक्षा अस्पताल प्रावि. ०२१-५३६९४१, ५२२८७७, एम्बुलेन्स ९८०२७५३७७७, ९८०२७५३७०६
प्रहरी: पूरचिवाङ क्षेत्रकार्यालय ०२१-४३५००१, जिल्ला प्रहरी कार्यालय ५२०३५८, ५२३९०११००, नगर प्र.का. बिराटनगर ५२१८५०, ५२०३६७, ११०, इ.प्र.का. रंगेली ८०१००८०१३०, इ.प्र.का. उर्लावारी ०२१-५४०००२, सिवा प्रहरी चौकी ०२१-४३५८४०

दीपावली का वास्तविक अर्थ सतर्क

लागूऔषध सहित पाँच पक्राउ

मुनी जयंत कुमार / दयन्त भारतवर्ष में जितने भी पर्व हैं, उनमें दीपावली सर्वाधिक लोकप्रिय और जनजन के मन में हर्षाउल्लास प्रदान करने वाला पर्व है। वैदिक प्रायः का है। 'तमसो मा ज्योतिर्गमयः' अर्थात् अंधकार से प्रकाश में ले जाने वाला पर्व है। 'दीपावली'।

दीपावली के पूर्व लोग दुकानों व घरों की साफसाफाई करते हैं, रंगारोगन करते हैं। लोगों में यह भावना रहती है कि इस दिन श्री लक्ष्मीजी दुकान व घर में प्रवेश करती हैं। जीवन में धन का महत्व है, इससे इंकार नहीं किया जा सकता। धन से मानव अपना रोज का जीवन व्यवहार करता है। अपनी आशा/आकांक्षाओं को पूरा करने की कोशिश में लगा रहता है।

मनुष्य चाहता है कि उसे अच्छा भोजन मिले, रहने को सुन्दर/सा घर हो और कभी वह बीमार पड़ जाय तो उसे अच्छी से (अच्छी चिकित्सा मिले)। इन सबकी पूर्ति के लिए ही यह श्री लक्ष्मी देवी की पूजा/अर्चना करता है। कामना करता है कि श्री लक्ष्मी देवी उसके भंडार को धन/धान्य से परिपूर्ण कर दें। लेकिन धन में बड़ा प्रमाद होता है, मद होता है, विकार होता है।

प्रायः लोग दीपावली के मात्र वायु प्रदूषण का स्मरण कर पर्व मनाने की सफलता समझ लेते हैं। श्रीमान के अयोध्या प्रवेश को याद करते हैं, महर्षि दयानंद सरस्वती के स्वर्गवास की स्मृति कर लेते हैं, राष्ट्रसंत विनोबाजी के देहत्याग की गरिमा का गुणगान कर लेते हैं, किंतु प्रकाश पर्व के उन आंतरिक संदेशों को अनदेखा कर देते हैं, जो हमें अपनी आत्मा में निहित प्रकाश को उत्पन्न करने की प्रेरणा देते हैं।

जैन दृष्टि से दीपावली त्याग तथा संयम का पर्व है। सांसारिक पर्व के साथसाथ यह आध्यात्मिक पर्व भी है। इस दिन कार्तिक कृष्ण अमावस्या को दृढ़वै तीर्थंकर भगवान महावीर ने निर्वाण पर (मोक्ष, सिद्धावस्था) को प्राप्त किया था। जैन समाज भगवान की निर्वाण पद प्राप्ति की खुशी में बहुत प्राचीनकाल से ही दीपावली पर्व मनाता आ रहा है। निर्वाण पद की प्राप्ति आसक्ति से नहीं विरक्त से, भोग से नहीं त्याग से, वासना से नहीं साधना से, बाहरी लिप्तता से नहीं अहिंसा, संयम व तप से होती है।

आज जैन समाज इस पर्व के

आध्यात्मिक संदेश को भूलकर सांसारिक, शारीरिक वासनाओं की तृप्ति में लिप्त हो रहा है। यही तो विडंबना है। अच्छा खाना, अच्छा पहनना, आमोद/प्रमोद करना आदि तो दीपावली का बाहरी पक्ष है, जो सांसारिक दृष्टि से आकर्षक जरूर लगता है किंतु आत्मिक दृष्टि से कड़वा उचित नहीं है। अनेक धर्म वाले जीवन का अंतिम लक्ष्य निर्वाण (मोक्ष) प्राप्ति को ही मानते हैं।

आज हमारी नई पीढ़ी निर्वाण पक्ष को प्रायः भूलती जा रही है तथा इस दिन होटलों व पार्टियों में अंधव्य भक्षण करना, जुआ खेलना, घोर हिंसा करने वाले पटाखों को छोड़ना तथा अन्य अनेक दुष्प्रवृत्तियों में लिप्त होकर मानव जीवन को खाई में डकेल रही है।

दीपावली के दिन जुआ खेलने की परंपरा बहुत पहले से चली आ रही है। अज्ञानी लोग मानते हैं कि इस दिन जुआ खेलने से लक्ष्मी आती है, यह उनका धर्म है।

आतिशबाजी के कारण कितने ही छोटे/छोटे जीव मीत के मुह में चले जाते हैं। यदि हम किसी को जीवने दे नहीं सकते, तो दूसरों के प्राण लेने का हमें क्या अधिकार? दूसरों के प्राणों की घात सबसे बड़ी हिंसा है, सबसे बड़ा पाप है। आतिशबाजी से कई जीवों की घात तो होती ही है किंतु कई लोग अपने प्राणों से भी हाथ धो बैठते हैं।

प्रायः हम सुनते हैं कि आतिशबाजी के कारण अमुक जगह आग लग गई, लाखों/करोड़ों का नुकसान हो गया तथा अनेक लोगों के नेत्र की ज्योति चली जाती है। कड़्यों के हाथपाव जल जाते हैं, महिलाओं व पुरुषों के कीमती वस्त्र जल जाते हैं, कई अघजले होकर रह जाते हैं। यह कैसी बर्बादी है? तन की भी और धन की भी।

आजकल दीपावली के दिन उद्योगपति, व्यापारी तथा अन्य लोग अपनी अनेक विवशताओं के कारण तत्संबंधी अधिकारियों के पास बड़े/बड़े कीमती उपहार भेजते हैं। ये उपहार आंतरिक खुशी से नहीं, बल्कि विभिन्न संकटों से अपनी 'सुरक्षा' करने के लिए रिश्तव के रूप में भेजे जाते हैं, यह वास्तव में भ्रष्टाचार का ही एक रूप है।

दीपावली के समस्त सांसारिक आयोजन हमारी अनौकिकनी के अज्ञानरूपी अंधकार के ही शोधक एवं सूचक हैं। दीपकों का प्रकाश,

मिष्टान्न सेवन एवं वितरण, मकान/दुकान की स्वच्छता, लक्ष्मी उपासना, परिग्रह का असीमित प्रदर्शन, पांचों इंद्रियों के भोगों का खुलकर सेवन करने की प्रवृत्ति, दुर्दयसनों के प्रति आसक्ति अनादि जो भी आयोजन हम दीपावली के दिन करने के अन्वयत हो चुके हैं, वे सभी हमारे अज्ञानरूपी अंधकार के पोषक एवं सूचक ही हैं तथा उनसे कभी भी आत्मा का कल्याण संभव नहीं है। ये सभी दीपावली आयोजन 'तमसो मा ज्योतिर्गमयः' की भावना के पूर्णतया विपरीत हैं।

आज समाज आत्मासाधना और त्यागवृत्ति के पथ पर चलने के जगह भोग और परिग्रह वृत्ति के प्रति भ्रुक गया है। निर्वाण मार्ग के अनुसरण के बजाए संसार यानी भव भ्रमण के मार्ग को अपनाते लगा है और वैराग्य के स्थान पर राग को अपनाते लगा है। त्याग के पर्व को हमने भोग का पर्व बना दिया है। लोगों की देखादेखी करते हुए दीपावली का पर्व विकृत हो गया है। जिस त्याग एवं साधना के बल पर महापुरुषों ने निर्वाण पद प्राप्त किया था, उस त्याग और साधना को भूलकर हम केवल बाहरी क्रिया/कलापों पर अटककर रह गए हैं। इसे हम अपनी बुद्धि का दीवाला ही तो कहेंगे।

सारे विश्व को प्रकाश प्रदान करने वाला भारत आज कितने अंधकार में ही रहा है? क्या कभी हम एक ही क्षण के लिए भी इसका चिंतन करते हैं? कौन पाल रहा है, भारत के अधिकार को? भारत पर अभी कोई विदेशी शासन नहीं है। भारतीय ही भारत पर शासन कर रहे हैं।

हम ही देश के नैतिक पतन के जिम्मेदार हैं। हम ही भ्रष्टाचार को प्रोत्साहन देते हैं, उसे पालते हैं। ईमानदारी और नैतिकता को हमने ही ध्वस्त कर दिया है। अपने स्वार्थ के पीछे, हम अपनी अस्मिता तक से खिलवाड़ करने को तत्पर रहते हैं। राष्ट्रीयता का नारा हमारा बाणी विलास/मात्र ही रह गया है। हम राष्ट्र के स्तर पर स्वतंत्र होकर अंधकार के घने घेरे में कैसे चले गए हैं? क्या यह अंधकार किसी दीपक से मिटाया जा सकता है? क्या सांसारिक रूप से दीपावली की धूमधाम से मनकर हम अपने राष्ट्र की अंतरात्मा को प्रसन्न कर सकते हैं? तुच्छ स्वार्थों के पीछे अपनी

चेतना (आत्मा) के समस्त प्रकाश को भुलाकर के घने अंधकार में भटकने वाले हम क्या कभी दीपावली का सच्चा अर्थ समझ सकेंगे? क्या हम कभी स्वयं से पृच्छते हैं कि हम कहाँ हैं? प्रकाश में या अंधकार में? यदि अंधकार में हैं तो क्यों? हमारी 'तमसो मा ज्योतिर्गमयः' की जगल अस्फल क्यों हो रही है? सबसे बड़ा कारण है। हम अपनी आत्मज्योति को बुझा करके जीते हैं। हम उसे प्रज्वलित करना ही भूल गए।

दीपावली हमें प्रेरणा दे रही है कि हम अपनी आत्मज्योति को प्रज्वलित करें। अपना दीपक स्वयं जलाए। अपनी आत्मा को ही दीपक बनाकर उसे जगमाए। उसके लिए चाहिए। सिर्फ आत्मविश्वास।

हम इस विश्व गुरु भारत के नागरिक हैं किंतु संकीर्णता के गुलाम बनकर रह गए। हम अच्छे बर्ता अवश्य हैं, किंतु आचरण में बहुत पिछड़े गए हैं। दुर्दयसनों के जगल में भटक गए हैं। हम पश्चिम के सज्जाविहीन संस्कारों के अनुकरण में लग गए हैं। आज भारतीय जनजीवन की अधिकांश ऊर्जा विकृतियों की गटर में वही जा रही है।

लोक/जीवन के इस पतन के हम ही उत्तरदायी हैं। हम कभी अपना दोष स्वीकार नहीं करते। हम कभी समाज को, तो कभी सरकार को उत्तरदायी बताने लगते हैं किंतु समाज और राष्ट्र का निर्माण तो स्वयं से है। हम कर्तव्यपरायण और नैतिक बनें, तभी तो स्वस्थ समाज या स्वच्छ सरकार की निर्माण होगा। सुधार तो स्वयं में लाना है।

दीपावली से प्रेरणा ग्रहण करने की आवश्यकता है। 'परंपरागत भोग की दीपावली मनाने के प्रति घृणा उत्पन्न करें और सावधान होकर आध्यात्मिक दीपावली मनाने के प्रति तैयार हों।'

हम भोगों की आसक्ति को त्यागने तथा त्याग की ओर भ्रुकने का प्रयास करें तथा राम, कृष्ण, बुद्ध, गांधी एवं महावीर द्वारा बताए गए अहिंसा, सत्य, अचौय, ब्रह्मचर्य और अपरिग्रह के सिद्धांतों का परिपालन करने में अपने को तैयार रखें। यही अंधकार से प्रकाश की ओर जाने का उपाय है। यह कार्य कठिन तो अवश्य है किंतु असंभव नहीं है। पुरुषार्थ करें, सफलता अवश्य मिलेगी।

सुनसरी, 1। नियन्त्रीत लागूऔषध सहित सुनसरीबाट ५ जना पक्राउ परेका छन्। जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुनसरीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले डाइलेक्स डीसी १०० एम एलको ४७ बोतल सहित भारतीय नागरीकहरु हुन्।

पक्राउ पर्नेमा १९ वर्षीय महेश कुमार मेहेता र सुरेश कुमार गुप्ता तथा कोशी गाउँपालिका वडा नं. १ का मनिष यादवलाई कोशी गाउँपालिका वडा नं. १ बाट सोमवार पक्राउ गरेको हो।

त्यसैगरी ईनरुवा नगरपालिका वडा

सुनसरी 1। श्रीमान श्रीमतीको विवादातीन वर्षकी नवामती छोरीको चाँटी थिचेर मारेको अभियोगमा ११ वर्ष पछि बुवा पक्राउ परेको छ।

सुनसरी जिल्लाको साविक नरसिंह गाउँपालिका वडा नं. ४ को २१ वर्षीय बुनिया भनिने करिम मियाँलाई आफ्नी छोरीलाई २०६६ साल मांसिर २२ गते ३ महिनाकी छोरी दिलसाह मियाँको चाँटी थिची हत्या गरेर फरार रहेका थिए।

माईतीघरमा नै बस्दै आएका कान्छी श्रीमतीलाई लिन भनी ससुराल गएका करिमले बाटोमा फर्कने क्रममा श्रीमतीसंग वादविवाद भए सँगै आमा छोरीलाई नै कुटपीट गर्नुका साथै चाँटी

आतिसबाजीका पटाका बरतण्ड विरानगर। भ्याप र मोडुडका विभिन्न स्थानहरुबाट ठुलो परिणाममा आतिसबाजी पटक सहित ४ जना मानिस पक्राउ परेका छन्।

सुनसरीको ईटहरी उपमहानगर पालिका वडा नं. ८ बाट विहिवारे ४ बोरा पटका सहित ४ जना पक्राउ परेका हुन्।

ईलाका प्रहरी कार्यालय ईटहरीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले ईनरुवा नगरपालिका वडा नं. ९ का २२ वर्षीय सतस अन्सारी, हरिनगर गाउँपालिका वडा नं. २ का २० वर्षीय दिनेश राम, ईटहरी उपमहानगर पालिका वडा नं. १३ का ३० वर्षीय रजित सरदार र ईटहरी वडा नं. १२ की ३२ वर्षीया शान्ता कुमारी

नं. ४ बाट लागूऔषध नाईट्रोसोन ट्याब्लेट सहित २ जना पक्राउ परेका छन्। जिल्ला प्रहरी कार्यालय ईनरुवाबाट खटिएको प्रहरी टोलीले भोक्राहा नरसिंह गाउँपालिका वडा नं. १ को २८ वर्षीय नुनुलाल उराव र रामधुनी नगरपालिका वडा नं. ३ का २५ वर्षीय नाँफल मियाँलाई ८ ट्याब्लेट नाईट्रोसोन सहित पक्राउ गरेको हो। पक्राउ परेका पाँचै जनाको सम्बन्धमा थप अनुसन्धान भईरहेको छ। उक्त कार्यालयले जनाएको छ।

बुवा पक्राउ

थिचेर वेहोस अवस्थामा केरावारीमा फालिदिएका थिए, केही समय पश्चात श्रीमती अजिज खातुन होशमा आएको तथा नावालक छोरीको मृत्यु भएको भनी श्रीमति खातुनले नै मांसर २२ गते जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुनसरीमा जाल्हा दर्ता गरेको थियो।

जाहेरी दर्ता गरेकै दिन देखि नै फरार रहेका करिमलाई घटना भएको ११ वर्ष पछि २०७७ कार्तिक १७ गते पक्राउ गरी थप अनुसन्धान तथा आवश्यक कानूनी प्रकृया शुरु गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय सुनसरीले जनाएको छ।

आतिसबाजीका पटाका बरतण्ड

चौधरीलाई पक्राउ गरेको हो। को १ ह ७२९० नम्बरको टेम्पो र को २२ प ३००२ नम्बरको मोटरसाईकलमा सवार रहेका उनीहरुलाई ठुलो परिणामको पटक सहित पक्राउ गरी थप अनुसन्धान भईरहेको ईलाका प्रहरी कार्यालय ईटहरीले जनाएको छ।

त्यसैगरी प्रहरी चौकी बाहुनीडाँगीबाट खटिएको प्रहरी टोलीले विहिवार राती मेचीनगर नगरपालिका वडा नं. ५ बाट करिब ३ लाख ३० हजार बराबरको पटक बरामद गरेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय भ्यापाले जनाएको छ।

कर तिरौ, राजश्व बढाऔ

कर तिर्नु कानूनी अधिकार मात्र नमछर सम्मान पाउने अवसर पनि हो। त्यसैले कर तिरौ देशको राजश्व बढाऔ।

स्थायी लेखा नम्बर लिनुहोस टुक्क मछर व्यवसायी सञ्चालन गर्नुहोस्।

लेखा राखौ हिसाबमा भ्र हचुवावै नतिरौ कर।

कर्तव्य ठानेर कर तिरौ नव नेपाल निर्माता समागी बनौ।

सामान किनौ गतिलो छानेर बिल मागौ अधिकार ठानेर।

नेपाल सरकार
आन्तरिक राजश्वकार्यालय विराटनगर

श्री भाग्य रेखा ज्योतिष केन्द्र

श्री दीपक मोदगल्याचार्य जी
ज्योतिष, वास्तुशास्त्र एवं कलाकाम विशेषज्ञ

कल्याण कल्याण, कैलाश, काठमाडौं, नेपाल, विराटनगर-१४
फोन: +977-9842231225/ 9804368202
Email: bhagy77rekha@gmail.com

ग्रह, नक्षत्र निवारण, जन्मकुण्डली निर्माण, रत्न एवं शर्मापदेश्य द्वारा कष्टको समाधान, स्वदेश तथा विदेश रोजगार, व्यापारिक, स्वास्थ्य शिक्षा एवं कैरीयर, (Love & Married Life) परामर्श हेतु

भक्तहृदय आधुनिक पञ्चांग पूर्व फोन द्वारा समय अवस्थ निम्नशुल्का।

घर/कार्यालय/फसल/बोस्/होडल/धार्मिक/दया रिपल स्टेट हेतु वान्तु परामर्श निम्नशुल्का।

समय-विहान ९:०० बजे देखी साँझ ६:०० बजे सम्म

जतिसुकै परिवर्तनकारी शक्ति आएपनि राज्यसत्ताको भावना अनुसार चलेन

उपेन्द्र भ्वा
देश र जनतालाई समृद्ध बनाउने राजनीतिक दलहरूको दावा सैद्धान्तिक धरातलबाट प्रयोगमा आउन सकेन। ०१७ सालमा सबै राजनीतिक दलहरूमाथि प्रतिबन्ध लगाई पञ्चायती व्यवस्थाको एकल शासन पद्धतिले पनि नेपाललाई स्वीटजर्न ल्याउनु बनाउने दावाका साथ ३० वर्षसम्म शासन गर्‍यो। जनतासँग गरेको सो दावा मिथ्या साबित भएपछि पञ्चायती व्यवस्थाको एकलौती शासन गर्ने शैलीमाथि प्रश्नचिन्ह लाग्यो र जनताले एकल शासन पद्धतिको अन्त गरि लोकतान्त्रिक शासन पद्धति स्थापना गर्‍यो। संसारमा लोकतान्त्रिक शक्तिले गरेको उन्नति र प्रगतिको सपना लिएर नेपाली जनताले पनि देशलाई समृद्ध बनाउन लोकतान्त्रिक पार्टीहरूलाई जनादेश दियो।

बडो उत्साह र जोरका साथ जनताले आन्दोलनको माध्यमबाट सत्ता छोडेर लोकतान्त्रिक शक्तिलाई राज्यसत्ता सुम्पियो। ०२६ सालमा लोकतन्त्रको पुनर्स्थापनाले पार्टीभन्दा जनताको सपना पूरा हुने आशले समग्र देश उत्साहित थियो। जनताले कांग्रेसलाई सरकार बनाउन बहुमत दियो र तत्कालिन एमालेलाई प्रतिपक्षमा राख्यो। भनिन्छ "प्रथम ग्रासमिषिकापातः।"

नेपाली कांग्रेसको आफ्नै पार्टीभित्रको ताण्डव, त्यसपछि प्रतिपक्षी ताण्डवले देशमा राजनीतिक

अराजकताको सिर्जना भयो। महंगी, भ्रष्टाचार, असुरक्षा, अराजकता व्याप्त भएपछि ०५२ सालमा माओवादीको जन्म, ०५८ सालमा दरवार हत्याकाण्ड र त्यसपछि राजा जोनेन्द्रले शासन सत्ता आफ्नो हातमा लिए। प्रजातन्त्र पुनर्स्थापनाका लागि गरिएको जनआन्दोलन नेपाली कांग्रेस र एमालेको कसहपूर्व सरकार संचालनबाट मिथ्या साबित भयो। लोकतान्त्रिक पद्धतिमा जनताले बढि कष्ट महसूस गरे। त्यसपछि राजाबाट सत्ता छोस्ने नेपाली कांग्रेसको सडक आन्दोलनमा काठमाडौंमा ५० जना मानिस जम्मा हुँदैन्थ्यो। जनतामा लोकतान्त्रिक शक्तिबाट आएको विरक्तिको यो ठूलो उदाहरण थियो। जनताले सजाएको लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको सपना टुटेको थियो।

लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली नराम्रो होइन। त्यसैले त सयकडौं शहादत दिएर पटक पटक संघर्ष जनताले आखिर यही व्यवस्थालाई मन पराएर ल्यायो। अनुभवी राजनेताहरूद्वारा संचालित शासन व्यवस्थामा लोकतन्त्रको यस्तो विकृत रूप किन देखापर्‍यो? ०१७ सालमा राजाको पडयन्त्र प्रजातन्त्र मान्ने कारण बनेको थियो। ०२८ सालको दरबार हत्याकाण्डपछिको राजा त धेरै कमजोर थियो। राजाले कसरी शासन सत्ता हातमा लिए? प्रजातन्त्र कमजोर हुनुको ठूलो कारण नेपाली

कांग्रेसका नेताहरूमा निजी स्वार्थको डरलाग्दो स्वरूप, भागवण्डाको लडाईं तथा गुट, उपगुटको पारस्परिक कलहबाट सिर्जित अराजक अवस्था थियो। जनता र देश विकासको कार्यको कुनै महत्व थिएन। शासन सत्तामा नेपाली कांग्रेसको कार्यशैलीबाट कांग्रेस धेरै बदनाम भयो। व्यक्ति स्वार्थ र भागवण्डामा एमाले पनि पछि थिएन तर नेपाली कांग्रेस जस्तो नाङ्गो थिएन। नेपाली जनताले वाक्चरिवक्क माने र लोकतान्त्रिक शाक्तिको विकल्प खोज्नु लोकतान्त्रिक शाक्तिको ठूलो दुर्भाग्य थियो।

माओवादीको शान्तिपूर्ण अन्तर्गण्डित जनतामा पुनश्च ठूलो आशा जाग्यो। बाटो विराएका नेपाली कांग्रेस तथा एमाले सचिवालय माओवादीसँग मिलेर सरकार संचालन गर्छ किभन्ने जनताको आशा थियो। ०६२ सालमा राजाको हातबाट शासन सत्ता लिनका लागि तीनवटै पार्टीले काठमाडौंमा भीषण जनआन्दोलन गर्‍यो। फलस्वरूप सत्ता पुनश्चः यिनीहरूको हातमा आयो।

फागुन १७ वर्षको प्रजातान्त्रिक अभ्यासमा मधेशको अपेक्षा नसमेटेपछि ०६३ सालमा मधेशले विद्रोह गर्‍यो। संविधान सभाबाट संविधान बनाउने बहुप्रतिष्ठित विचार साकार पार्न गरिएको मधेश आन्दोलनले अन्ततः संविधान सभाको चुनाव

गराउन बाध्य पार्यो। नेपाली कांग्रेस र एमालेको स्वार्थलिप्ता देशभन्दा पनि ठूलो रहेकोले अवसर पाए नचुक्ने राजनीतिको तल्लो स्तरको यो संस्कारबाट मुक्त हुन सकेको थिएन। पार्टीभित्र अवसर पाउने र नपाउनेको अन्तर्हीन संघर्ष चल्दै रह्यो। माओवादी पार्टीको अन्तर्संघर्ष विभाजनको कारण बन्यो भने अरु पार्टीहरू गुट उपगुटमा विभाजित थियो।

सरकारको पहलो जिम्मेवारी देश र जनताप्रति उत्तरवायी रहने नीतिगत कुरा राखे पनि अहिलेसम्म जुनसुकै सरकारले निजी स्वार्थलाई नै प्राथमिकतामा राखेर सरकार चलाएको देखिएको छ। यसले सरकारको कार्यक्षमतामाथि सधैं प्रश्न उठ्दै रह्यो तथा सरकारहरू पनि आफ्नो कार्यकाल पूरा नगरी हड्दै रह्यो। विगतका यी घटनाहरूबाट आउने कुनै सरकारले शिक्षा लिएन। वरु आफ्नो स्वार्थ लिप्तालाई नै निरन्तरता दिँदै रह्यो।

संविधान सभाको स्थापनाकाल देखि वैदेशिक सहयोगको मात्रा बढ्दै गएको कारणले पार्टीहरूमा धन संग्रह गर्ने महत्वाकांक्षा तीव्र रूपमा बढ्यो। नमरुजेल सत्तामा बिनरहने आकांक्षाले धन संग्रहतिर बढि प्रेरित गर्‍यो। चुनावमा खर्च गरि जितेर आउने र सत्तामा आफूलाई शाश्वत रूपमा स्थापित गर्ने सबैको एउटै चाहना प्रबल रूपमा विकसित भएपछि बाँकी ५ पेजमा...

जबरजस्ती करणी गरेको आरोपमा तीन पक्राउ

विराटनगर। अलग-अलग ठाउँमा जबरजस्ती करणी गरेको आरोपमा तीन जना पक्राउ परेका छन्।

घटनाको विवरण अनुसार असोज १३ गते राती जिल्ला मोरङ वेलवारी नगरपालिका वडा नं. १ अमना सिसौलीको जंगलमा जिल्ला मोरङ वेलवारी नगरपालिका वडा नं. ३ वस्ने वर्ष २१ को सुमन भन्ने सुकमान तामाङले सोही ठाउँ वस्ने वर्ष ५० को चक्र बहादुर चौधरीको सहयोगमा नाबालकलाई कारणी गरेको आरोप लागेको छ।

१४ की साकेतिक नाम ०७७ वेलवारी १९ (क) लाई जबरजस्ती करणी गरिने प्रतिवादी सुकमान तामाङ तथा सहयोगी चक्र बहादुर चौधरी समेतलाई जिल्ला मोरङ वेलवारी

तीन लाखको पटाका बरामद

भापा। भापाको भद्रपुर नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित सिमा एरियामा करिब तीन लाख बराबरको अतिरिक्त (पटाका)सामग्रीहरू फ्ररीले बरामद गरिएको छ।

भारतीय बजारबाट पटाका खरिद गरि सिमा एरियामा लुकाई छिपाई राखिएको भन्ने विशेष सुराकका आधारमा खटिएको फ्ररी टोलीले भद्रपुर नगरपालिका वडा नं. ५ स्थित

बुधवार वडा फ्ररी कार्यालय भद्रपुरबाट खटिएको फ्ररी टोलीले उक्त परिमाणको विभिन्न प्रकारका पटाकाहरू बरामद गरेको हो।

सूचना सूचना सूचना
सडक क्षेत्रको दायौं बायाँ रहेका रुख काट्नु सार्वजनिक अपराध हो। यसरी रुखहरू काटिएको पाईएमा नियम कानून बमोजिम कारवाही हुने व्यहोरा जानकारी गराउँदै छौं। सडक हाम्रो सार्वजनिक सम्पति हो, यसका संरक्षण र सम्बर्द्धन गरौं, सडक सफा राखौं र सडक अतिक्रमण हुनबाट जोगाऔं।

सडक डिभिजन विराटनगर, प्रदेश नं. १

विराटनगर महानगरपालिको अपिल

१. नोभेल कोरोना (कोभिड-१९) संक्रमण, नियन्त्रण र रोकथामको लागि यस महानगरपालिका क्षेत्र भित्र संचालनमा रहेको सबै पसल, उद्योग तथा व्यवसायीहरूले सेवा लिन आउने आगन्तुकहरूका लागि सावुन पानी वा सेनिटाइजर ले हात धुने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने।
२. नोभेल कोरोना (कोभिड-१९) भाइरस विरुद्ध सामाजिक संघ संस्थाहरूले गरेको र गर्ने कामको बारेमा महानगरपालिकालाई जानकारी गराई नदीदीनीन र प्रगति अभिलेख एकद्वार प्रणालीको व्यवस्थापन कामा सहयोग गर्ने।
३. महानगरपालिका अन्तर्गत संचालन हुने साप्ताहिक हाटबजारहरू अर्को सूचना नभएसम्म का लागि स्थगित (बन्द) गर्ने।

थप जानकारीको लागि ९८४२०२३७७९, ९८७२०३२८८, ९८४४०९९३७०

हार्दिक मंगलमय

शुभकामना

२०७७ सालको विजया दशमी शुभ दिपावली र छठ पर्यको शुभ अवसरमा सठपूर्ण ढाजुभाई, दिदीबहिनीहरूमा सुख शान्ति एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

<p>राम कुमार कामत (अध्यक्ष) मंजिता सरदार (उपाध्यक्ष) कटहरी गाउँपालिका मोरंग</p>	<p>कैलाश प्रसाद मण्डल (अध्यक्ष) सालो साह (उपाध्यक्ष) जहदा गाउँपालिका मोरंग</p>	<p>हरिलाल सिंह (अध्यक्ष) नसिमा वानो (उपाध्यक्ष) धनपालथान गाउँपालिका मोरंग</p>
<p>बालचन्द्र माफ्ठी (अध्यक्ष) अमृता कुमारी गच्छदार (उपाध्यक्ष) बढीगंगा गाउँपालिका मोरंग</p>	<p>शिवनारायण माफ्ठी थारु (अध्यक्ष) फूलकुमारी चौधरी (उपाध्यक्ष) ग्रामथान गाउँपालिका मोरंग</p>	<p>रोहित कार्की (अध्यक्ष) शान्ति कुमारी लिम्बु (उपाध्यक्ष) केरावारी गाउँपालिका मोरंग</p>
<p>देवी प्रसाद आचार्य (अध्यक्ष) सरला राई (उपाध्यक्ष) मिक्लाजुङ गाउँपालिका मोरंग</p>	<p>ताराबहादुर काफ्ले (अध्यक्ष) रामकुमारी इंगनाम (उपाध्यक्ष) कोनेपोखरी गाउँपालिका मोरंग</p>	<p>दिलीप कुमार अग्रवाल (मेयर) केसव कुमारी खराल (उपामेयर) रंगेली नगरपालिका, मोरंग</p>
<p>काली प्रसाद दास (मेयर) मंजु कुमारी राई (उपाध्यक्ष) सुनवर्सी नगरपालिका, मोरंग</p>	<p>शिव प्रसाद ढकाल (मेयर) धनमाया तामाङ (उपाध्यक्ष) सुन्दर हरेचा नगरपालिका, मोरंग</p>	<p>खड्ग फागो (मेयर) लक्ष्मी भण्डारी (उपाध्यक्ष) उलावारी नगरपालिका, मोरंग</p>
<p>क्रिशोर राई (मेयर) यमुना विष्ट (उपाध्यक्ष) पथरी-शानिश्चरे नगरपालिका, मोरंग</p>	<p>ज्ञानेन्द्र सुवेदी (मेयर) ढाका कुमारी पराजुली (उपाध्यक्ष) बेलवारी नगरपालिका, मोरंग</p>	<p>रविन राई (मेयर) दन्त देवी चुडाल (उपाध्यक्ष) रतुवा माई नगरपालिका, मोरंग</p>

नगरपालिका
तथा गाउँ पालिका परिचालकमोहं

जतिसुक..

जनता समक्ष सरकारको विकृत रूप देखिन स्वाम्भाविक थियो ।

माओवादी पनि अपवाद रत्न सकेन । उनले पनि व्यक्तित्वगत स्वार्थलाभको धारणालाई तिलांजली दिई देशको उन्नती, प्रगतिवारे कुनै ठोस कार्य गर्न सकेन । राज्यसत्ताले माओवादीलाई पनि आफ्नो प्रभावमा लिएर कैद गरि सकेको जनताले अनुभव गर्न थाल्यो ।

राजा शासनकालमा चुनाव यति महँगो भएको थिएन । पञ्च भनाउदाहरू जेकोही पनि जितेर आउने सहजता थियो । लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा १०, २० करोड त न्यूनतम खर्च हो । विगतको चुनावमा ५० करोडसम्म उम्मेदवारले खर्च गरेको सुन्दा कम्युनिष्ट शासनमा यस्तो पनि हुँदो रहेछ, विश्वास लागेको थिएन । पैसाको प्रलोभनबाट मतदातालाई प्रभावित गर्न पाइएन भनेर कम्युनिष्ट सरकारले निर्वाचन आयोजनालाई आचारसंहिता पनि बनाएर दिएको छ । तर पनि खर्च भएको छ । खर्चको चर्चा गर्दा यी सबै घोषणाहरू हुनु भनेर गजाल छर्केर चोखिने जति कम्युनिष्टले पनि धेरै सिकेका छन् ।

सबैको विरोध गर्ने मेरो मनसाय होइन । पहिलेभन्दा परिष्कृत भएर

उन्नत, प्रगतिशील, स्वच्छ र जन उत्तरदायी लोकतान्त्रिक शासन प्रणालीको जनताले अपेक्षा गरेको थियो । तर पहिलेभन्दा बढी स्तरको सरकारको कार्यशैली भेटेपछि जनता कर्दा जाउनु । नेकपा र नेपाली कांग्रेसले निर्विकल्प प्रभुसत्ता कायम गरेपछि जनताको लागि कम्युनिष्टको विकल्प कांग्रेस भएपछि एकपल्ट कम्युनिष्ट अर्कोपल्ट कांग्रेसको सरकार प्रष्टिएको छ । सरकारको कार्यशैली जस्तोसुकै रहेपनि जनताले पालैपालो शासन स्वीकार गरि बस्ने चलन बनाएको कुराले दुवै शक्तिको प्रभुत्व त्यसै प्रष्ट हुन्छ । कम्युनिष्ट सरकारमा बस्दा कांग्रेसले भागपाउने तथा नेपाली कांग्रेसको सत्ता आउंदा कम्युनिष्टले भाग पाउने ०५६ सालदेखि बसाइएको चलनअनुसार सत्ता चलिरेहेको छ ।

भारतसंग लड्ने बहाना फिकी राष्ट्रवादी शक्तिलाई गोलबन्द पारि दुईतिहाई नजिक पुगेको केपी शर्मा ओली शक्तिशाली सरकार बनाउन सफल भयो । चीनको भरपूर सहयोग प्राप्त यो सरकारलाई देश विकास गर्न कुनै किसिमको बाधा अडचन थिएन । तर पनि ओली सरकार शिथिल भयो । भ्रष्टाचार, अनियमितता, महँगो, अनुरथा, हत्या हिंसा, बलात्का आदि जस्ता अत्याजाजिक गतिविधि बेरोकटोक हुन लागेकोले राजनीतिक अराजकताको

अवस्था सिर्जना भएको छ । सधैं शीर्ष स्थानमा रहेको नेपाली कांग्रेस यसपाली ओलीको राष्ट्रवादी मतदाताले पत्याएन र नेपाली कांग्रेस खुमिचपर बसेको छ । ओली कै शिकार भएर कमजोर मनस्थितिमा पुगेको नेपाली कांग्रेस अहिले गुट उपगुटको पारस्परिक कलहमा फसेकाले सरकार र देशको चिन्ता त्यागेको छ । ओली सरकारको शक्ति किन ह्रास भयो, कारण बुझ्न सबै जिज्ञासु भएका छन् ।

दुलो अनुसन्धानको विषय भएको छ कि जति सरकार आए सबै स्वार्थी किन भए ? देश र जनताप्रति कोही किन उत्तरदायी भएनन् ? भ्रष्टाचार गरेर अकुल सम्पत्ति कमाउने र आफूबाहेक सत्तामा कसैलाई आउन नदिने यस्तो चुनाव प्रणाली किन बनायो ? जनतालाई पहाउने दर्शन थिनी आफै किन विर्स ? सत्तामा जो आएपनि पारस्परिक चलनलाई निरन्तरता दिनु पर्ने तिलम्भी प्रभाव के हो ? शक्तिशाली तथा प्रगतिशील ओली सरकार असफल किन भयो ? धेरै प्रश्नहरू जनता समक्ष तैर्सिएका छन् ।

सरकारहरूको असफलतावारे बुद्धि अनुसार आफ्नै आफ्नै तर्क छ ।

यो पतिकारको पनि आफ्नै तर्क छ । कुनै पनि सरकार सफल नहुनुको कारण राज्यसत्ता हो । तर दुईवटै पार्टीले विरासतमा पाएको यो धरोहरलाई आफ्नो असफलताको कारण मान्दैन । नेपालमा उत्तम तथा लोकप्रिय लोकतान्त्रिक व्यवस्था ल्याउन गरिएको जुनसुकै आन्दोलन सम्झौतामा टुंगिएर राज्यसत्ता समक्ष आत्मसमर्पण गरेको छ । आन्दोलनकारीहरूको दुई चारवटा अधिकारलाई संविधानमा लेखेर राखिदिएको छ । संविधानमा लेखिए पनि व्यवहार पक्ष उतिकै निर्मम छ र कुनै कुरा जनताले अनुभव गर्न सकेन । ओलीले भ्रष्टाचारमा हात हालेर आफ्नो असफलता निम्त्याएको हो । जतिसुकै परिवर्तनकारी शक्ति आएपनि राज्यसत्ताको भावनाअनुसार चलेन भने त्यो सरकार टिक्दैन । ओली पनि त्यस शरणमा गरि सकेकोले यो सरकारको शिथिलता देखिएको हो । राज्यसत्तामा आमूल परिवर्तन नगर्किने देश र जनताको प्रगति घोषणा पत्रमा मात्र सीमित रहनेछ । (मधेश दर्पण फिचर सेवा)

तीउर साइकल चलाउछ हेलमेट अनिवार्य प्रयोग गर्नु ।

बट्याता सबभन्दा धेरै हुन्छ यी पोषक तत्वको कमी

अर्ग्यानिक सामग्रीको प्रचुरता र पर्याप्त पोषक तत्वको सम्बन्धमा ज्ञान हुँदा हूँदै पनि विविध कारणले धेरै बच्चाहरूको शरीरमा आवश्यक पोषक तत्वको कमी भइरहेको हुन्छ । कुनै खानामा के पोषक तत्व हुन्छ ? भन्ने बारेमा जानकारी भए पनि त्यसलाई व्यवहारमा उतार्न नसक्दा धेरै समस्याहरू सिर्जना हुने गरेका धेरै उदाहरणहरू देख्न सकिन्छ ।

म्यांको न्यूट्रियन्ट डेफिसिएन्सी यो डेफिसियन्सीले बच्चाको शरीरमा प्रोटिनको कमी हुने गर्छ । बच्चाहरूमा आउने यस्तो कमी कैयौं सालसम्म देखिँदै आएको पाइन्छ । यस्ता बच्चाहरूमा हुने कुपोषणको समस्या सहर र गाउँका बच्चाहरूमा फरकफरक किसिमको हुने गर्छ ।

सहरका बच्चाहरूको त खानपान

जिंक, मिटामिन डी र मिटामिन एको कमी हुने गर्छ । बच्चाको शरीरमा यी पोषक तत्वको कमीका बावजूद यसलाई नजरअन्दाज गर्ने गरिन्छ । यद्यपि शरीरमा यिनीहरूको जरुरत कम मात्रामा हुने गर्छ । तर यसको कमीले अन्य समस्याहरू भने पैदा हुने गर्छ । यसको कमीले बच्चाहरूमा कुपोषणको समस्या देखिन्छ ।

आइरनको कमीलाई कसरी गर्ने पूरा ? आइरनको कमीले बच्चालाई एनिमियाको शिकार बनाउँछ । जसमा उनले थकान र कमजोरी हुने गर्छ । माछा, पात भएका सागसब्जी, पालक आदिमा आइरन प्रचुर मात्रामा पाइन्छ । जिंकको कमीलाई यसरी गर्नु पूरा जिंकको कमीले बच्चाहरूको

हार्दिक मंगलमय शुभकामना

२०७७ सालको विजया दशमी शुभ दिपावली र छठ पर्यको शुभ अवसरमा सतपूर्ण ढाजुभाई, दिदीबहिनीहरूमा सुख शांति एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको लागि हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौ ।

<p>भीम पराजुली (मेयर) विराटनगर महानगर पालिका मोरंग प्रदेश नं. १</p>	<p>इन्दिरा कार्की (उपमेयर) विराटनगर महानगर पालिका, मोरंग प्रदेश नं. १</p>	
<p>उद्भव अर्याल (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १</p>	<p>कुमार पोखरेल (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. २</p>	<p>विनोद कुमार बस्नेत (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ३</p>
<p>देवेन्द्र राज पोखरेल (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ४</p>	<p>मिन कुमार आचार्य (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ५</p>	<p>विजय कामत (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ६</p>
<p>मधु बाबु तिवारी (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ७</p>	<p>निश्चल अर्याल (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ८</p>	<p>विश्वनाथ प्रसाद भगत (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ९</p>
<p>माधव राज बाग्ने (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १०</p>	<p>तिर्थेन्द्र न्यौपाने (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. ११</p>	<p>हिरालाल कामत (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १२</p>
<p>भरि लाल महतो अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १३</p>	<p>महीचन यादव (का.वा.अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १४</p>	<p>असलम आलम (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १५</p>
<p>मनोज सुब्बा लिम्बु (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १६</p>	<p>समिर कमार मियाँ (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १७</p>	<p>राजदेव यादव (का.वा. अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १८</p>
<p>बद्री नारायण सरदार (अध्यक्ष) विराटनगर महानगर पालिका वडा नं. १९</p>	<p>विराटनगर महानगर पालिका तथा वडा कार्यालय परिवार विराटनगर मोरंग</p>	

शैली नै गलत किसिमको हुनेगर्छ । सोही कारणले उनीहरूको शरीरमा प्रोटिनको मात्रामा कमी आउँछ । त्यस्तै, ग्रामीण क्षेत्रका कतिपय बच्चाहरूमा पर्याप्त खानाको अभावले पनि प्रोटिनको सन्तुलन मिन्दैन । यसरी सहरि भेगका मान्छे खान नजानेर त ग्रामीण भेगका मान्छे पर्याप्त पौष्टिक खानेकुरा खान नपाएर समस्यामा पर्ने गर्छन् ।

प्रोटिनको कमीलाई यसरी गर्नु पूरा सबैभन्दा पहिले मान्छेलाई यो कुरा सम्झाउनु जरुरी हुन्छ कि बच्चाहरूलाई उनको बचनका अनुसार प्रोटिनको ज्यादा जरुरत पर्ने गर्छ । यसको कमीलाई पूरा गर्नको लागि बच्चालाई दूध, पनीर, अण्डा, दाल, कुखुरा, सोयाबिन फोकाउली जस्ता खानेकुरा खान दिनुपर्छ ।

माइको न्यूट्रियन्ट डेफिसिएन्सी यस डेफिसिएन्सीलाई हिडेन हंगर नामले पनि चिन्ने गरिन्छ । ४०-५० प्रतिशत बच्चाको शरीरमा आइरन,

विकासमा बाधा उत्पन्न हुन्छ । यो कमजोर इन्सुलिन, डायरिया आदिका कारणले हुने गर्छ । चना, मसूरको दाल, कुखुराको मासु, अण्डा, एमोकाडो र कालो चकलेट आदिले बच्चाको शरीरमा जिंकको कमी हुन दिँदैन ।

मिटाभिन डीको कमीलाई यसरी गर्नु पूरा मिटाभिन डीको कमीले बच्चाको हड्डीलाई कमजोर बनाउन मद्दत गर्छ । शामको किरण यसको मुख्य स्रोत हो । यसका अलावा चिन्तो पदार्थयुक्त माछा, अण्डा, दूध, पनीर, आदिको सेवनले पनि शरीरमा मिटाभिन डीको कमीलाई पूरा गर्न मद्दत गर्छ ।

मिटाभिन एको कमीले छाला, दाँत, हड्डी र आँखामा नोक्सानी हुन्छ । यसको कमीलाई पूरा गर्नको लागि गाजर, आलु, सक्कर, हरियो पातदार सागपात, हरियो खुर्सानी, हरियो धनिया आदि सेवन गर्न सकिन्छ ।

कोरोना (COVID-19) भाइरसका बारेमा जनहितमा जारी सूचना

१. कसरी सर्छ कोरोना भाइरस ?

क) नाकबाट निस्कने सिगानबाट, ख) फोहरहातबाट, ग) राम्रो संग नपाकेको माछा, मासु र तरकारीबाट, घ) भाइरसबाट प्रभावित व्यक्तिको सम्पर्कबाट

२. कोरोना भाइरसका लक्षण के-के हुन सक्छन् ?

क) सिगान वगिरहन, ख) घाँटी सुन्नू तथा दुख्नु, ग) पखाला लाग्नु, घ) वास्ता हुनु, ङ) लगातार टाउको दुख्नु, च) लगातार ज्वरो आउनु, छ) सास फेर्न गाह्रो हुनु ।

३. यसबाट बच्न के-के गर्ने ?

क) साबुन पानीले राम्रो संग हात धुने, ख) खानेकुरा धोइपछाली राम्रोसंग पकाउने, ग) मास्क प्रयोग गर्ने, घ) भिडभाडमा नजाने, ङ) सक्भर होटल, रेस्टुरेन्टको खाना नखाने, च) चरा, मूसा, विरालो, कुकुर जस्ता जानवरबाट टाढा रहने ।

सुनबर्सी नगरपालिका तीरुंग प्रदेश नं. १